

Lokalt ledd utveckling

LEADER

SYDÖSTRA SKÅNE

LÄGESRAPPORT 2018

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska struktur-
och investeringsfonderna

Innehållsförteckning

Vad är leader?	2
Inledning	3
Avslutade projekt	
Destination Häst Sydöstra Skåne	4
Förstudie: Hantverkskompetens	5
Must-SM	6
Pågående projekt	
Innovationscenter för landsbygden	7
Nötodling Österlen	8
FXH – Future Experience Hub	9
Samarbetsprojekt: Säl & skarv	10
Färsk fisk – Från hav till bord!	11
Yalla Sjöbo	12
Hållbar tillväxt genom ledbaserad turism och fritid	13
Från SFI till arbete	14
Hållbart hästföretagande i sydöstra Skåne	15
Solelkluster Sydöstra Skåne	16
Marinpedagogisk verksamhet	17
Österlens sköna vattendrag	18
Förstudie: Samverkan mot invasiva arter	19
En vik i sjöriket Skåne	20
Gräsrotsutveckling av biosfären Vombsjösan kan	21
Slutord	22

Vad är LEADER?

LEADER är två saker: dels en metod som använts inom EU sedan 90-talet och dels ett stöd till lokala projekt som på olika sätt kan bidra till lokal utveckling.

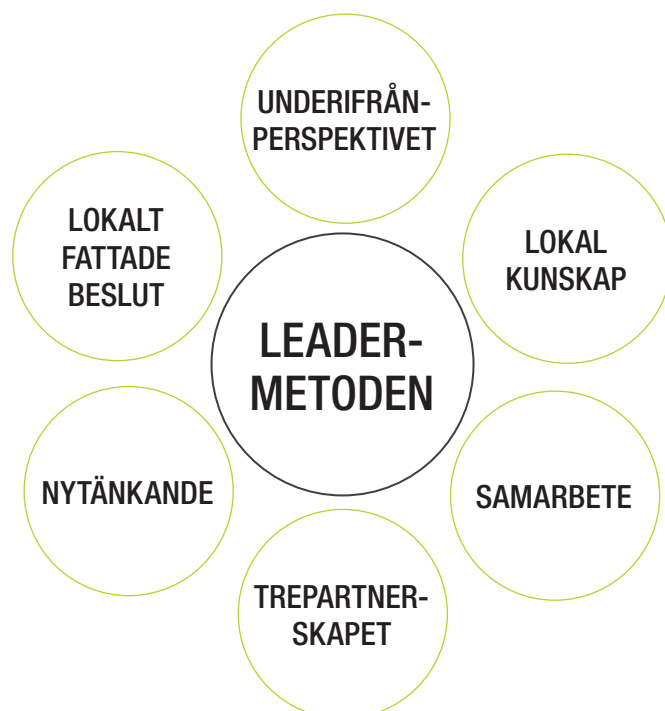
Verksamheten finansieras av fyra europeiska struktur- och investeringsfonder: Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, Havs- och fiskerifonden, Regionala utvecklingsfonden och Socialfonden. Även den svenska staten går in med pengar och våra medverkande kommuner går in med ungefär 30 % i offentlig medfinansiering.

Själva ordet LEADER är en förkortning av en fransk mening som betyder: *Sammanlänkade åtgärder för att stärka landsbygdens ekonomi.*

Leadermetoden går ut på att tillvarata lokala initiativ och förutsättningar och har ett starkt underifrånperspektiv. Metoden bygger på ett viktigt samarbete mellan offentlig, privat och ideell sektor – det så kallade partnerskapet.

Till vår hjälp har vi en lokal utvecklingsstrategi, ett leaderkontor och en styrelse som tar beslut om vilka projekt som ska få stöd.

LEADER Sydöstra Skåne ger alltså stöd till lokala idébärare som har för avsikt att arbeta efter leadermetoden i samverkansprojekt som kan stärka och utveckla ett konkurrenskraftigt sydöstra Skåne.

Inledning

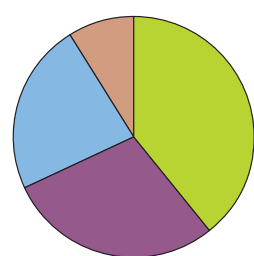
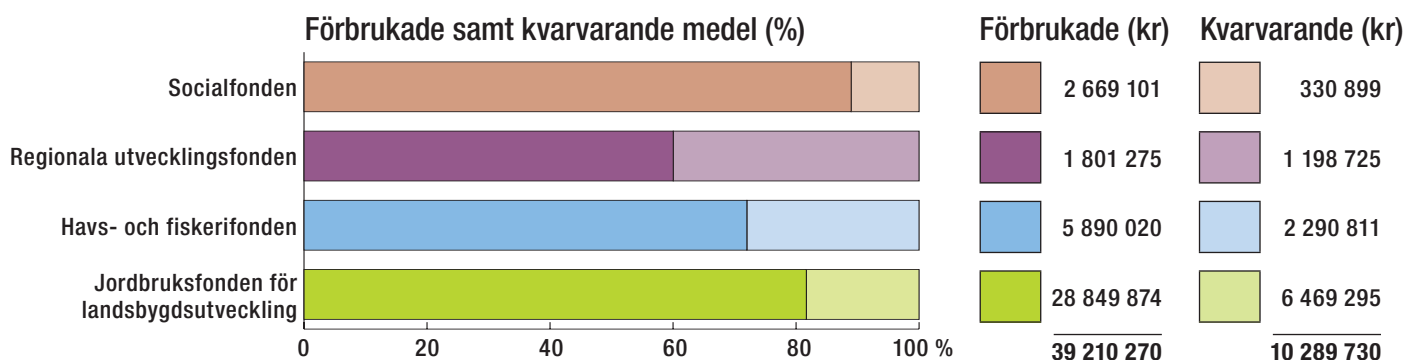
I din hand håller du en lägesrapport för de 18 projekt som LAG har prioriterat sedan starten 2016, driftsprojektet ej inräknat. Av dessa projekt är det tre stycken som har slutredovisats och de andra 15 projekten är fortfarande pågående.

Projekten har kommit olika långt, vilket du kommer att märka när du läser rapporten. De har en bra geografisk spridning i leaderområdet, men många projekt är verk-samma i hela området.

Fördelningen mellan projektägare från de tre olika sekto-rer är: offentlig 7 st, privat 3 st, ideell 8 st, men trepartner-skapet finns i samtliga projekt.

LAG har fram till årsskiftet beslutat om 39 210 270 kro-nor vilket motsvarar 79 % av den totala budgeten för pro-gramperioden.

LEADER Sydöstra Skåne är på mycket god väg att uppfyl-la de mål som är uppsatta i den lokala utvecklingsstrategin genom de projekt som LAG beviljat.

Fördelning av förbrukade medel per insatsområde (kr)

Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader	10 547 571
Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet	7 766 604
Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt	6 169 185
Samarbete	2 351 920

Översikt av LEADER Sydöstra Skånes lokala utvecklingsstrategi

Vision

Ett inkluderande Sydöstra Skåne som präglas av hållbar tillväxt och tillgänglighet.

Övergripande mål

Ökad samverkan och utbyte inom/mellan näringar kring närproducerat och nya lokala marknader.

Förbättrade kommunikationer och tillgäng-
lighet för ökad attraktivitet och framtidstro
för boende, besökare och företag.

Ett område som bevarar natur- och kul-
turvärdena och har en god vattenkvalité.

Horisontella mål

Hållbar utveckling genom följande tre dimensioner: Ekologisk hållbarhet, Social hållbarhet och Ekonomisk hållbarhet

Insatsområden och delmål

1 Närproducerat och nya lokala marknader

- 1.1 Samverkan mellan näringar för utveckling av besöksnäringen och nya lokala marknader.
- 1.2 System och metoder för kompetens-överföring och samarbeten inom/mellan privat, ideell och offentlig sektor.
- 1.3 Ökad lokal förädling, produktutveck-ling samt diversifiering bland jordbruks-och fiskeföretag.
- 1.4 Ökad framtidstro och hållbar tillväxt inom jordbruk, fiske och hantverk.

2 Kommunikation och tillgänglighet

- 2.1 Attrahera och utveckla kompetenser och nya lokala finansieringsmöjligheter.
- 2.2 Förbättrad fysisk och digital infrastruktur.
- 2.3 Inkludering av områdets invånare med fokus på unga och nya svenskar.
- 2.4 Ökad tillgänglighet, utbud och kvalité av natur-, kultur- och fritidsaktiviteter.

3 Naturvärden och grön och blå tillväxt

- 3.1 Förbättrad vattenkvalité och skydd av den biologiska mångfalden.
- 3.2 Ökad omställning till hållbart krets-loppstänkande.
- 3.3 Ökad kunskap och intresse för hållbarhetsfrågor och naturen.

Företagare har ofta problem med att få tiden att räcka till, att utveckla sitt företag är inte alltid prioriterat. Men av de 70-tal företagare som medverkat på någon av våra aktiviteter har vi sett att några, som tagit sig tiden, har utvecklats och nu har möjlighet att anställa.

DESTINATION HÄST SYDÖSTRA SKÅNE (TILLVÄXT HÄSTTURISM)

Destination Häst gick ut på att mobilisera och utveckla hästturismen i sydöstra Skåne – att inventera, sammanföra, samverka och gemensamt prova nya metoder för affärsutveckling, paketering, marknadsföring och försäljning av hållbar hästturism. Det långsiktiga målet var att medverka till att sydöstra Skåne blir en välkänd och välbesökt ”hästturismdestination”.

En rad utbildningar och frukostmöten för företagare har genomförts på olika teman som riddleder, lagar, regler, avtal, stöd och bidrag. En utbildning fokuserade på hur företagarna kan få en affärsmissig hästverksamhet som bär sig rent ekonomiskt, på vilken bland annat Rhys Evans, doktor i Hästekonomi på lantbruksuniversitetet i Bergen, föreläste och hade workshop tillsammans med deltagarna.

Varje träff har i snitt samlat 30 företagare som, förutom att lära känna och nätverka med varandra, fått möjlighet att knyta viktiga kontakter med kommunrepresentanter, tjänstepersoner på Länsstyrelsen etc. Detta har lett till många nya samarbeten mellan hästföretagarna, och skapat en förståelse för varandras verksamheter. Ett frukostmöte resulterade i *Hästrundan – Österlen och grannar*, ett event som efter premiärsuccén försommaren 2018 är tänkt att fortsätta som ett återkommande årligt evenemang.

Projektet har fått mycket positiv uppmärksamhet och blivit omskrivet i både lokaltidningar och nationella hästmagasin. Projektledarna har även blivit inbjudna att prata om projektet på regeringskansliet i Stockholm.

Man kan t.ex. tydligt se att antalet startande på hästtävlingar arrangerade av Skånes Ridsportförbund har ökat och att många klubbar, som vanligtvis inte brukar tävla i Skåne, har deltagit.

Hästturismen tål att tas på allvar, det inser nu även politiker och tjänstepersoner i sydöstra Skåne.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-4241
Projektagare	Sjöbo kommun
Samarbetspartners	Skånes Ridsportförbund, Hästen i Skåne, Equi Tours, Öresundsbron, Innovationscenter för landsbygden.
Projektperiod	2017-08 – 2018-12
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUDGET (kr)

	Budget	Utfall
Projektstöd från EU-fond	896 954	
Offentligt stöd från LAG	441 783	
Total finansiering	1 338 737	1 282 998

Ideellt arbete	380 000	406 903
----------------	---------	---------

INDIKATORER (vid slutredovisning 2019-03-19)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal företagsutvecklingsprojekt	1	1
Antal samarbeten	8	12
Antal arrangerade utbildningar	5	5
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	75	125
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	9	11
Antal nya produkter och tjänster	5	8
Antal nya testade marknader	3	3
Antal skapade företag	5	9
Antal projektagare som efter projektet känner ökad framtidstro	1	1

Datum för godkänd slutredovisning: 2019-03-19

Hur kan vi på bästa sätt tillvarata värdefull kompetens kring traditionella metoder för att restaurera gamla byggnader med ett kulturhistoriskt värde?

FÖRSTUDIE: HANTVERKSKOMPETENS

Tanken med detta projekt var att skapa en förstudie kring kompetensförsörjning inom byggnadshantverk i sydöstra Skåne, då dessa värdefulla kompetenser riskerar att försvinna.

Huvudsyftet med förstudien var att utreda möjligheten att starta en specialiserad utbildning med fokus på traditionella hantverks- och byggmetoder (byggnadsvård) och på så vis hjälpa till att bevara den hotade hantverkskompetens i området.

I projektet användes följande tre metoder för att besvara förstudiens frågeställningar:

1. Informationssökning och sammanställning av befintliga studier, prognoser och rapporter.
2. Enkäter till målgrupperna – hantverkare, studenter, fastighetsägare.
3. Uppföljnings- och dialogmöten (lokalt) med hantverkare.

Aktiviteterna som utfördes i projektet har resulterat i en rapport, som ska ligga till grund för att skapa en eller flera eftergymnasiala utbildningar i området.

Projektet har även initierat ett samarbete mellan planerare, utbildningsanordnare, byggbranschen och fastighetsägare.

Vid projektets slut hade utbildningen ”Hantverkslärling inom kulturhistorisk byggnadsteknik” på Sjöbo Vuxenutbildning kommit igång och man hade två lärlingar ute på byggföretag.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-6597
Projektägare	Sjöbo kommun
Samarbetspartners	Sjöbo Vuxenutbildning, BEVIS – Byggnadsvård i Skåne samt företag i Skåneregionen med en inriktning mot byggnadsvård
Projektperiod	2016-10 – 2018-05
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUDGET (kr)

	Budget	Utfall
Projektstöd från EU-fond	258 296	211 160
Offentligt stöd från LAG	127 221	104 004
Total finansiering	385 517	315 164

Ideellt arbete	48 400	198 660
----------------	--------	---------

INDIKATORER (vid slutredovisning 2018-06-08)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal samarbeten	1	1
Antal insatser som syftar till att bevara hotad kompetens i området	2	2

Datum för godkänd slutredovisning: 2018-06-08

MUST-SM

Must-SM gick ut på att utveckla och under två år genomföra ett unikt event med koppling till äppelodling och framväxande musterinäring i hjärtat av svensk äppelodling på Österlen – Svenska mästerskapen i Äppelmust i Kivik.

Must-SM har arrangerats under 2017 och 2018 med totalt 600 besökare och 43 deltagande musterier från hela landet som tillsammans har tävlat med 140 olika muster.

En namnkunnig jury testade musterna i blindo och utsåg en vinnare i fem olika kategorier. Juryn lämnade också skriftlig feedback till samtliga musterier, för att dessa ska kunna förfinas och utveckla sina produkter.

Besökare tilldelades information om samtliga produkter och i entréavgiften ingick mustprovning, mustskola, guddad äppelsafari bland äppelodlingar, smakprovning av äppelmust i maten. Besökarna fick även utse ”Publikens val” genom att provsmaka sig igenom utställarnas produkter och därefter rösta.

Under projektet arrangerades även seminarium för äppelodlare och elever från Bollerups lantbruksgymnasie med mera.

Must-SM rönt uppmärksamhet i media och bidrog till en ökad kännedom om äppelmust, samt en tydlig ökning i försäljningen för de produkter som vunnit sin klass. Projektet har bidragit till ett flertal nya medlemmar i Svenska Musterier och en större samverkan emellan dem.

Projektet har också bidragit till en ökad kunskap om svensk äppelmust bland branschfolk inom mat och dryck, samt en ökad kunskap bland odlare och mustaktörer om marknadsföring.

Svenska Musterier har genom Must-SM etablerat nya kontakter och samarbeten som kommer att påverka branschen på ett långsiktigt och positivt sätt.

Som äppelodlare eller mustare är man väldigt nära basnäringen. Man är kanske inte alltid så marknadsorienterad. Must-SM har inneburit ett första steg in i den världen och det att börja tänka på förpackning, marknadsföring och sådana saker.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-6565
Projektagare	Svenska musterier
Samarbetspartners	Simrishamns kommun, Eva Allé, TasteCelebrations, Grevlunda Mathantverk, Ulriksdals Trädgård, Äppelmarknaden, Kiviks Musteri, Ola Glans ljud, Lundbergs el.
Projektperiod	2017-06 – 2018-12
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUDGET (kr)

	Budget	Utfall
Projektstöd från EU-fond	741 839	704 850
Offentligt stöd från LAG	365 383	348 981
Privat finansiering (intäkter)	205 000	50 726
Total finansiering	1 312 222	1 104 557

Ideellt arbete	348 727	394 790
Ideella resurser	36 500	40 000

INDIKATORER (vid slutredovisning 2019-05-03)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal företagsutvecklingsprojekt	1	1
Antal samarbeten	24	57
Antal arrangerade utbildningar	7	12
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	150	1782
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	1	0
Antal nya produkter och tjänster	10	11
Antal insatser som syftar till att bevara hotad kompetens i området	2	0
Antal projektagare som efter projektet känner ökad framtidstro	1	1
Antal skapade företag	0	2

Datum för godkänd slutredovisning: 2019-05-03

Från känslan av att vara den lilla företagaren, på den lilla gården, utanför den lilla byn – till känslan av att vara en viktig företagare som också ingår i ett större sammanhang. Den förändringen har vi sett.

INNOVATIONSCENTER FÖR LANDSBYGDEN

Innovationscenter för landsbygden stödjer den lokala entreprenören genom att arbeta proaktivt med att hitta rätt stöd, vara rörliga, kunniga, personliga samt tillföra energi för att innovatörerna ska kunna verka på landsbygden.

Målet är att öka innovationskraften och därmed tillväxten bland landsbygdsföretag, att identifiera och lyfta fram ”dolda” resurser på landsbygden och koppla behoven med redan existerande resurser och kompetenser inom Skånes innovationssystem.

Projektet känner sig etablerat och vet att aktörerna hittar in till dem. De får god respons från de företagare de träffar.

Genom sin mobilitet har de lyckats nå själva kärnan i sitt uppdrag, det att förändra självbilden av landsbygdsföretagaren som innovatör. När de säger ”Vi är en resurs för dig och vi träffar dig när du kan och där du vill” så känner sig företagaren viktig.

Projektet har bland annat genomfört över femtio individuella rådgivningar men har också engagerat närmre fyrahundra deltagare i kompetenshöjande insatser som till exempel Innovation Camp på olika teman, industrilunch och energivandring.

Man försöker också skapa PR och publicitet kring projektet och sitt uppdrag, på lokal, regional och nationell nivå. Bland annat så pågår ett påverkansarbete för att få regeringen att förlägga ett föreslaget nationellt kompetenscenter på landsbygden i sydöstra Skåne. Tack vare projektet finns här nu en uppbyggd struktur, och vi anses redo att axla ett sådant uppdrag.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-1968
Projektägare	Sjöbo kommun
Samarbetspartners	Simrishamns, Tomelilla och Ystads kommun, Sparbanken Skåne, Region Skåne, Tillväxt Syd, SLU Alnarp, Krinova, Almi
Projektperiod	2016-07 – 2019-06
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	2 463 636
Offentligt stöd från LAG	1 088 432
Offentligt stöd från Region Skåne	125 000
Total finansiering	3 677 068

INDIKATORER (vid mätning 2018-09-18)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal företagsutvecklingsprojekt	1	1
Antal samarbeten	6	6
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	220	368
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	4	2
Antal nya produkter och tjänster	12	
Antal skapade företag	4	3
Antal unga deltagare i projekt	120	100

Datum för uppföljning: 2018-09-18

Det finns ett oerhört intresse kring odlings-system som efterliknar den naturliga mångfald som finns i t.ex. en vild skog där växterna hjälper varandra. Nötodlingen i skogsträdgården i Lilla Skräddaröd på Österlen går i bräschen för mer hållbara odlingsmetoder i framtiden.

NÖTODLING ÖSTERLEN

Projektet går ut på att skapa Sveriges första kommersiella provodling av hasselnöt, valnöt, äkta kastanj och mandel samt en trädgård för utbildning i Lilla Skräddaröd på Österlen. Projektet syftar även till att skapa ett intresse och skapa en större kunskap kring skogsträdgårdsodling, ett odlingsystem som efterliknar skogens naturliga ekosystem och därmed anses mer hållbart.

Alla träd är inköpta, ympade och planterade och samtliga överlevde den torra sommaren 2018. Projektgruppen har även planterat ut stödväxter, grävt en damm och lett vatten från taken så att regnvattnet går direkt till dammen och håller just nu på att elda 20 kubik biokol för att få rent och klart vatten till en reningsdamm, en så kallad rotzon, som växterna ska kunna växa i.

I samarbeten med organisationer som Gylleboverket, Folkuniversitet och Holma folkhögskola har en rad utbildningar, studiebesök och skogsträdgårdsvandring genomförts i trädgården.

Provodlingen har fått mycket uppmärksamhet i media, i såväl branschtidningar som lokal press och public service. Intresset är stort och nyfikna privatpersoner från både Sverige och England hör av sig hela tiden och vill komma på studiebesök. Odlingen har hitintills besökts av över 100 personer.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2017-1126
Projektägare	Jona Elfdahl (enskild firma)
Samarbetspartners	Gylleboverket och Folkuniversitet, Holma Folkhögskola, Ekogården Österlen, SLU, Lunds Universitet och Högskolan Kristianstad
Projektperiod	2018-04 – 2019-05
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	200 000
Privat finansiering	167 692
Total finansiering	367 692

INDIKATORER (vid mätning 2018-11-14)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal nya testade marknader	1	1
Antal arrangerade utbildningar	4	2
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	150	105
Antal företagsutvecklingsprojekt	1	1
Antal nya produkter och tjänster	1	1
Antal samarbeten	3	3
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	0,5	

Datum för uppföljning: 2018-11-14

Vi vill lokalisera och stödja människor med idéer om nya digitala lösningar som många företag inom besöksnäringen kan ha nytta av. Egentligen vill vi heller inte begränsa oss till turism, utan alla digitala entreprenörer ska kunna vara med.

FXH – FUTURE EXPERIENCE HUB (YINK)

Detta förstudieprojekt går ut på att utreda förutsättningarna för att starta ett världsledande kluster, en inkubator och ett innovationscentra för den digitala turismindustrin i sydöstra Skåne.

Visionen är Future Experience Hub där människor möts, utmanas, utbyter erfarenheter och kompetenser. Där de får hjälp med att utveckla sina idéer till nya spännande och livskraftiga företag inom digital turism, med hela världen som marknad.

Projektgruppen har arbetat mycket med research. De har tittat på nuläget och befintliga behov, gjort en omvärldsanalys, kikat på långsiktiga finansieringsmöjligheter, diskuterat upplägg, regler och krav för en inkubator och sett över vilken typ av events och fortbildningar som kan vara av intresse. De har träffat näringslivsutvecklarna i samtliga fyra kommuner och i Skurup, och pratat med utvalda företagare och/eller idébärare.

Planen var att genomförandet av alla dessa aktiviteter skulle utmynna i en slutrapport med en rekommendation. Men mitt i detta arbete så hittade de en möjlig lösning, som de nu arbetar vidare på.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2017-2099
Projektägare	Sydostkraft
Samarbetspartners	Ystads kommun, Tillväxt Syd, Nyföretagarcentrum, Innovationscenter för landsbygden, Ystads roll som regional kärna, Sparbanken Syd, Sparbanken Skåne samt ett flertal lokala företagare
Projektperiod	2018-02 – 2019-04
Fond	Regionala utvecklingsfonden
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUGDET (kr)

Projektstöd från EU-fond	200 850
Offentligt stöd från LAG	100 425
Total finansiering	301 275

INDIKATORER (vid mätning 2018-10-03)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal företag i samarbete	10	8
<i>Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet</i>		
Antal organisationer som får stöd	1	1
Antal företagsutvecklingsprojekt	1	1

Datum för uppföljning: 2018-10-03

Det finns cirka 6000 yrkesfiskare runt Östersjön som arbetar med kustnära fiske varav vi har intervjuat 230 stycken. Många av dessa fiskare uttrycker en tacksamhet över möjligheten att få berätta hur det går för dem och för att någon äntligen vill lyssna på vad de har att säga.

SAMARBETSPROJEKT: SÄL & SKARV

Detta transnationellt samarbetsprojekt avser att ta itu med de problem som säl och skarv utgör för det kustnära fisket runt Östersjön. Dessa djurs konsumtion av fisk är ibland större än fiskarnas fångster och detta påverkar därmed fiskbeståndet och den biologiska mångfalden negativt.

Projektet går ut på att samla in fakta och kunskap kring sälens och skarvens påverkan på fisket i Östersjön. Informationen som samlas in kommer att, tillsammans med aktuell forskning, sammanställas i en digital Östersjö-gemensam faktabas.

En omfattande informationsinsamling har påbörjats. Man har bland annat gått igenom forskningsrapporter och titrat på hur man där kalkylerat fram ekonomiska förluster för enskilda yrkesfiskare. Dessa uträkningar har av olika anledningar inte visat sig vara tillräckligt omfattande.

Projektgruppen har också genomfört 230 intervjuer med yrkesfiskare runt hela Östersjön där ett finskt forskningsinstitut tagit fram frågor och metod för att resultatet ska vara på en akademisk och vetenskaplig nivå.

Under det kommande året ska allt underlag sammanställas och spridas.

PROJEKTFAKTA	
Journalnummer	2017-3528
Projektägare	LEADER Sydöstra Skåne
Samarbetspartners	Flertalet leaderområden i Sverige, Finland, Estland och Tyskland, Marint Centrum Simrishamn, Länsstyrelsen i Skåne och yrkesfiskare i leaderområdet
Projektperiod	2017-09 – 2019-12
Fond	Havs- och fiskerifonden
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader
BUDGET (kr)	
Projektstöd från EU-fond	237 078
Offentligt stöd från LAG	116 770
Total finansiering	353 848
INDIKATORER	
	Förväntat målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>	
Antal nya metoder och system för kompetensöverföring inom fisket	1
Antal nya produkter och tjänster	1
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	20
Antal bevarade arbetstillfällen (inom fisket)	1

Datum för uppföljning: 2018-11-15

Detta samarbete innebär ett stort kunskapsutbyte och vi lär av varandra. Tillsammans kan vi utveckla en gemensam kunskapsplattform kring kustnära fiske i Skåne – något som vi alla kan dra nytta av, och som kan skapa bra synergier, inte bara i projektet.

FÄRSK FISK – FRÅN HAV TILL BORD! (UTVECKLING AV FISKENÄRINGEN I SÖDRA ÖSTERSJÖN)

Efterfrågan på lokalt fångat fisk är stor, men det saknas kontakt- och distributionskanaler. Detta projekt går ut på att utveckla marknaden för fisk, att öka fiskarnas lönsamhet samt att tillvarata kunskap och erfarenheter från övriga livsmedelsbranschen för att utveckla fiskerinäringen.

Arbetet med omvärldsanalys och kartläggning av fiskets nuläge är påbörjat: intervjuer med fiskare, insamling och genomgång av relevant litteratur, artiklar och rapporter har genomförts och en sammanställning har påbörjats.

I samband med SM i Mathantverk i Malmö i oktober 2018, arrangerades en workshop som samlade bland annat fiskare, fiskförädlare, grossister, lokalpolitiker, kock, tjänstepersoner inom offentlig mat samt andra intresserade. Workshopen syftade till att identifiera behov hos de olika intressenter som deltog, samt till att identifiera mervärden i det kustnära fisket och hinder för att nå ut i nya försäljningskanaler.

Projektet har kommunicerats bland annat via Smaka på Skånes webb och Facebook-sida, Marint centrum's nyhetsbrev och Facebook-sida, Österlenmagasinet samt Sveriges Radio P4. En kort film som belyser nöjet att handla färsk fisk direkt från fiskaren har producerats och spridits – en film som är en början av en serie korta filmer.

Projektet har också presenterats på en fiskekonferens i Helsingör, under konferensen ”FNs hållbarhetsmål – ett smörgåsbord för nya affärer” i Ystad samt under konferensen Östersjöfiske 2020 i Simrishamn.

En student vid Sveriges lantbruksuniversitet, som skriver sitt examensarbete som en del av projektet, kommer att intervjua kockar, fiskare och konsumenter, något som projektet med fördel kommer att kunna dra nytta av.

I februari 2019 genomförs projektets Kick Off i Simrishamn. Projektet kommer även att inkluderas i Smaka på Skånes inspirationsdag i mars.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2017-3575
Projektagare	Livsmedelsakademien
Samarbetspartners	Livsmedelsakademien/Smaka på Skåne samt Marint centrum, Simrishamns kommun
Projektperiod	2018-10 – 2020-02
Fond	Havs- och fiskerifonden
Insatsområde	Närproducerat och nya lokala marknader

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	2 236 294
Offentligt stöd från LAG	1 101 458
Total finansiering	3 337 752

INDIKATORER

	Förväntat målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>	
Antal nya produkter och tjänster	8
Antal samarbeten	5
Antal bevarade arbetstillfällen (inom fisket)	4
Antal nya metoder och system för kompetensöverföring inom fisket	2
Antal arrangerade utbildningar	8
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	35
Antal diversifieringsprojekt	1
Antal skapade företag	1
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	1

Datum för uppföljning: 2018-12-19

YALLA SJÖBO

Yalla Sjöbo går ut på att integrera nyanlända i svenskt samhälle och arbetsliv genom en affärsverksamhet, med fokus på catering, matlagningskurser och försäljning av egentillverkat textilt hantverk som kompletteras med kontinuerlig fortbildning i språkträning, föreningskunskap, datorskunskap, livsmedelshantering, marknadsföring och affärsutveckling.

Deltagarna ska genom projektet få verktyg för att snabbare bli en del av samhället, lära sig mer om demokrati och skaffa sig erfarenhet av att bygga upp en föreningsverksamhet. Kunskaper och erfarenheter som sedan kan förmedlas till andra, till nästa generation eller till sitt hemland när och om det är möjligt att eventuellt flytta hem igen.

Sedan starten har Yalla Sjöbo tagit sig an en stor mängd antal cateringuppdrag. Affärsverksamheten har sedan starten utökats med försäljning av produkter till närliggande butiker. Produkter som fatayer, sallad i vinäger och baklava levereras numera löpande till bland annat Lanthandeln i Torna Hällestad. Fler återförsäljare är på gång och det är inte ovanligt att gruppen är på plats för att demonstrera sina produkter. Gruppen har med hjälp av en konsult även arbetat med målgruppsanpassning och produktutveckling.

Yalla Sjöbo, som var Yallatrappan i Malmös första adept, blir numera ofta kontaktade av andra som vill starta upp liknande projekt eller verksamheter. Senast var det en grupp i Oxelösund som tillverkar ost som bjöd in dem.

Yalla Sjöbo har i nuläget anställda på både 50 % och 25 % i tre olika typer av anställningar: nystartsjobb, utvecklingsbidrag och instegsjobb.

Yalla Sjöbos mål är att efter projektets slut skapa ett arbetsintegrerande socialt företag, vars tjänster ska kunna köpas in av kommuner, Arbetsförmedlingen med flera.

Klimatförändringarna kan ge oss utökade möjligheter till lokal odling av helt nya grödor från andra länder. Vi har rätt kunskaper om dessa råvaror och kan på så sätt bidra till den lokala livsmedelsutvecklingen.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-2837
Projektägare	Yalla Sjöbo
Samarbetspartners	Sparbanksstiftelsen Färs & Frosta, Lions International
Projektperiod	2016-12 – 2019-09
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Kommunikation och tillgänglighet

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	1 589 011
Offentligt stöd från LAG	562 647
Övrigt offentligt stöd	220 000
Privat finansiering (intäkter)	415 464
Total finansiering	2 787 122

INDIKATORER (vid mätning 2018-09-28)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet</i>		
Antal arrangerade utbildningar	3	3
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	7	8
Antal unga och nya svenskar som drivit projekt	5	5
Antal aktiviteter som gynnar inkludering av unga och nya svenskar	12	10
Antal nya fysiska mötesplatser och utveckling av befintliga	1	1
Antal deltagare inom målgruppen för nya svenskar	25	24
Antal skapade företag	1	1
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	1	1
Antal organisationer som får stöd		1
Antal nya produkter och tjänster	20	18

Datum för uppföljning: 2018-09-28

Mitt arbete går ut på att propagera och lobba för fler mountainbikeleder och att försöka hitta modeller för att kunna anlägga dessa, men egentligen vill jag bara vara ute i skogen och bygga stigar.

HÅLLBAR TILLVÄXT GENOM LEDBASERAD TURISM OCH FRITID – MTB LEDER

Projektet går ut på att skapa tolv mil kvalitetssäkrade mountainbikeleder för att öka tillgängligheten till naturen för mountainbikecyklister utan att skapa användarkonflikter med andra friluftsgupper som vandrare, ryttare, jägare eller fågelskådare. Genom bra leder kan fler stimuleras att komma ut och röra på sig, vilket skapar en attraktiv bygd att bo i. Syftet är också att öka turismen och utöka turistsäsongen i området, något som kan skapa fler arbetstillfällen.

Projektet har, tillsammans med föreningen MTB Österlen, byggt tre kilometer skyltad led i Smedstorp som vid invigningen i oktober 2018 besöktes av uppemot 100 personer i alla åldrar.

Projektet har även hjälpt Äventyrscampen i Sövde att bygga och marknadsföra ett spår och det går redan att se att cykelhandlaren i Sjöbo har fått ett ökat kundunderlag.

En informationsträff i Sövde med byalag och närliggande föreningar har genomförts. En hemsida ligger klar för publicering när vi kommit upp i ett 20-tal skyltade leder.

Det finns färdigprojekterade leder i bl.a. Snogeholm, Ora natur- och skogsområde och Salsbjärs udde. Men projektägarna har även börjat titta på andra intressanta områden såsom S:t Olof, Brösarp och Sandskogen.

PROJEKTFAKTA		
Journalnummer	2017-155	
Projektägare	Skånsk MTB	
Samarbetspartners	Region Skåne	
Projektperiod	2017-03 – 2020-06	
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling	
Insatsområde	Kommunikation och tillgänglighet	
BUDGET (kr)		
Projektstöd från EU-fond		834 716
Offentligt stöd från LAG		361 129
Offentligt stöd från Region Skåne		30 000
Total finansiering		1 225 845
INDIKATORER (vid mätning 2018-10-24)		
	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>		
Antal samarbeten	3	6
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	5	7
<i>Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet</i>		
Antal fysiska mötesplatser och utveckling av befintliga	5	3
Antal aktiviteter som gynnar inkludering av unga och nya svenskar	5	2
Antal skapade företag	1	1
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	0,5	
Antal projekt som bidrar till att öka antal besökare utanför högsäsong	1	1
Antal tillgänglighetsprojekt	1	1
Antal organisationer som får stöd	1	1
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>		
Antal aktiviteter som syftar till att öka kunskap om naturen	1	1

Datum för uppföljning: 2018-10-24

FRÅN SFI TILL ARBETE

Från SFI till arbete syftar till att få fler nyanlända i arbete samt att hjälpa arbetsgivare att rekrytera ny personal.

Projektet ska bedriva en lokalt förankrad verksamhet och vara en förtroendeingivande länk mellan SFI-deltagare och arbetsgivare för att möjliggöra matchningar som kanske annars aldrig hade ägt rum.

Projektet samarbetar med SFI och får in deltagare den vägen, men efter att projektet omskrivits i media har även andra hört av sig och vill vara med i projektet. Sedan starten i augusti 2018 har 37 intervjuer med arbetssökande genomförts och en deltagare har redan fått en anställning.

Deltagare som har kommit långt inom SFI har fått en utbildning med Helena Ström kring sådant som samspel, sociala koder, kulturella skillnader och likheter, arbetsmarknadens lagar och avtal, arbetsgivarens och arbetstagarens skyldigheter och rättigheter.

Parallellt med detta sker ett uppsökande arbete gentemot närliggande företagare och arbetsgivare som erbjuder information via mejl, telefon och/eller lunchmöten. Ett flertal företag är intresserade och även ett par bemanningsföretag kommer att ta hjälp av projektet.

Projektgruppen har även hunnit intierat kontakter med lokala handläggare på Arbetsförmedlingen och kommunala tjänstepersoner som arbetar med näringsliv, arbetsmarknad och integration.

Projektledarna har också bjudits in för att prata om projektet på en integrationsdag i Skurup, där de givetvis passade på att knyta många nya och användbara kontakter.

Framöver ligger fortsatt fokus på matchning, rekrytering och kartläggning av deltagare, uppsökande av arbetsgivare, utbildningsdagar och så småningom uppföljning av nyanlända i praktik eller arbete.

Personer från Syrien har ofta två yrken eftersom det på 80- och 90-talet var stora ekonomiproblem där och många var tvungna att arbeta i flera skift. Det kan till exempel finnas personer som är både ekonom och målare. Det kan ju vara guld värt för ett litet eller mellanstort företag.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2018-313
Projektägare	Talenterna
Samarbetspartners	Hyllie Park Folkhögskola, Skillinge Missionshus, Skillinge Företagareförening
Projektperiod	2018-08 – 2020-08
Fond	Socialfonden
Insatsområde	Kommunikation och tillgänglighet

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	1 788 298
Offentligt stöd från LAG	503 763
Övrigt offentligt stöd	377 040

INDIKATORER (vid mätning 2018-10-16)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet</i>		
Antal deltagare i projekt	60	40
Antal arbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning, inkl. egenföretagare, efter avslutad åtgärd	17	1
Antal insatser som bidrar till ökat antal invånare med eftergymnasial utbildning	2	
Antal arrangerade utbildningar	12	1
Antal anställda, inkl. egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation	34	
Antal organisationer som får stöd	1	1
Antal deltagare inom målgrupper för nya svenskar	40	2
Antal unga deltagare i projekt	20	
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	1	
Antal projektägare som efter projektet känner ökad framtidstro	1	

Datum för uppföljning: 2018-10-16

En vassare hästnäring bidrar till hållbar tillväxt i sydöstra Skåne med fler arbetstillfällen, fler bofasta, fler året-runt-besökare och ett större utbud av fritidsaktiviteter.

HÅLLBART HÄSTFÖRETAGANDE I SYDÖSTRA SKÅNE

Under arbetet med pilotprojektet ”Hållbar hästturism” har man sett att effekterna av att arbeta med att utveckla hästnäringen snabbt ger fina resultat i hela sydöstra Skåne. För näringens skull krävs fortsatta insatser för att generera en växande, lönsam och hållbar hästnäring.

Fokus i detta projekt är därför att ge mindre företag och hobbyföretag det stöd som krävs för att de ska kunna ta sig vidare mot att bli mer professionella i sitt företagande. Målet är också att stärka hästnäringen som helhet genom fortsatt nätverkande och ökat samarbeten mellan olika hästaktörer, företagare och organisationer. Projektet vill även verka för att öka utbudet och kvalitén på naturupplevelser på häst i sydöstra Skåne, under hela året samt att fortsatt stärka sydöstra Skånes varumärke som en hästdestination.

Nedan anges några exempel på vilken typ av aktiviteter som kommer att genomföras under projektet:

- Skapa mötesplatser för samverkan över gränserna, t.ex. genom nätverksträffar och studieresor
- Utbildningar och framtagning av utbildningspaket för aktörer inom ekonomi, affärsutveckling och innovation
- Individuell coaching med samtal och handledning för utveckling av aktörernas verksamhet till säljbara produkter
- Paketering av gemensamma produkter, även för en utländsk marknad
- Marknadsföring och synliggörande av näringen

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2018-3721
Projektägare	Sjöbo kommun
Samarbetspartners	Simrishamns, Sjöbo, Tomelilla och Ystads kommun, Skånes Ridsportsförbund, Tourism in Skåne, Sydöstra Skånes Ridledsförening, Föreningen Hästrundan, Hästen i Skåne, LRF och Hushållningssällskapet
Projektperiod	2019-02 – 2020-10
Fond	Regionala utvecklingsfonden
Insatsområde	Kommunikation och tillgänglighet

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	1 005 000
Offentligt stöd från LAG	495 000
Total finansiering	1 500 000

INDIKATORER

	Förväntat målvärde
<i>Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet</i>	
Antal arrangerade utbildningar	4
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	90
Antal nyskapande arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	3
Antal företag som får stöd	30
Antal organisationer som får stöd	4
Antal nya produkter och tjänster	5
Antal företagsutvecklingsprojekt	1
Antal nystartade företag (antal SMF i leaderområdet)	4

Detta projekt har ännu inte haft någon uppföljning.

En timmes solljus på jorden räcker till energi för hela jordens befolkning i ett helt år. Vi har med andra ord en enorm energikälla som vi måste börja nyttja systematiskt. Dels för att få lägre elkostnader men främst för att det är en väldigt bra sak för miljön och för vår planet.

SOLELKLUSTER SYDÖSTRA SKÅNE

Solelkluster Sydöstra Skåne är ett projekt som handlar om att kartlägga förutsättningar och möjligheter för att göra sydöstra Skåne till Sveriges solcellstätaste region 2025, en region mycket lämplig för solceller.

Projektgruppen märkte snabbt av det stora intresset för solenergi och de inledande tio informationsträffarna lockade över 500 deltagare från hela sydöstra Skåne.

Underlag till en studiecirkel har också tagits fram, ett underlag som t.ex. kan användas av byalag som efter denna kunskapsinhämtning ska kunna gå samman och begära in offerter.

Eftersom man även vill nå privatpersoner har man också tagit fram 27 kortare, lättillgängliga och sakgranskade informationsfilmer som under början av 2019 kommer att publiceras på projektets webbplats. Projektgruppen har tittat på de vanligaste frågor man som privatperson ställer sig när man är intresserad av att nyttja solenergin och skapat filmerna utifrån dessa frågeställningar. Varje fråga besvaras av en trovärdig person med en reell avsändarmakt. Frågor om nyttan med solel besvaras av Svante Axelsson, nationell samordnaren för Fossilfritt Sverige, frågor kring bygglov besvaras av en stadsarkitekt, frågor kring kostnader besvaras av en miljö- och energirådgivare och så vidare.

Redan efter projektets inledande informationsträffar ökade solcellsinstallationerna i sydöstra Skåne med 114 % (jmf. 74 % ökning i hela Skåne).

Bristen på utbildade solcellsinstallatörer har nu även resulterat i en sex veckor lång utbildning i Ystad. Här finns det många nya jobb att skapa!

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-5493
Projektagare	Sparbanken Syd
Samarbetspartners	Villaägarföreningen, Ystads kommun, Rotary S:t Petri och Svarte Byalag
Projektperiod	2017-06 – 2019-06
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Naturvärden och grön och blå tillväxt

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	300 008
Offentligt stöd från LAG	97 765
Offentligt stöd från Ystads kommun	50 000
Privat finansiering från Sparbanken Syd, Rotary S:t Petri, Svarte Byalag	28 000
Total finansiering	475 773

INDIKATORER (vid mätning 2018-12-18)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>		
Antal miljöprojekt	1	1
Antal insatser med fokus på kretsloppstänkande	4	10
Antal samarbeten med universitet/högskolor	1	1

Datum för uppföljning: 2018-12-18

Responsen från elever och lärare är över förväntan. Lärare berättar att elever, som kanske inte alltid tycks vara engagerade i skolan, vaknar till när de kommer hit. Det blir oftast roligare när det är praktiskt arbete, men det visar också på platsens betydelse för lärandet.

MARINPEDAGOGISK VERKSAMHET

Detta projekt går ut på att utveckla Marietorps naturskola i Ystad med en marinpedagogisk verksamhet. En verksamhet där barn och unga på plats kan följa havet och strandens olika skeenden för att ge dem en ökad miljömedvetenhet och en förståelse för vikten av sin egen roll och betydelse för en hållbar utveckling.

Projektet, vars aktiviteter är åldersanpassade, har hitintills haft cirka 2000 barn och elever från förskola till gymnasiet på besök. Programmen handlar om allt ifrån Östersjöns växt- och djurarter, vattnets kretslopp och kusterosion till vad som händer med nederbörden och vad det innebär att vara sportfiskare eller att arbeta som marinbiolog. Lärare och annan skolpersonal har också erbjudits separat fortbildning i de olika programmen.

Även klasser från Sjöbo och Simrishamn har varit inbjudna att delta i programmen och en sommarlovsverksamhet, öppen för alla, lockade 250 deltagare i alla åldrar.

Det har inretts en miljö- och utställningslokal som det går att hålla utbildning i samt en sjöbod för förvaring av material och utrustning. Till exempel finns det nu våtdräkter och vadarstövlar i storlekarna 28-47, flytringar för de som behöver det och tillgänglighetsanpassade mattor för att kunna rulla ner rullstolar i sanden.

Programmen utvecklas ständigt och så fort det skett en kvalitetssäkring av elevernas provtagningar, kommer dessa även att kunna användas i forskningssyfte.

Projektet kommer att övergå i en permanent verksamhet, det har ett enat kommunfullmäktige redan tagit beslut om.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2016-6586
Projektägare	Ystads kommun
Samarbetspartners	P-dyk AB, Ystadortens Fiskevårds- och Sportfiskeförening, SEA-U, SCSC – Swedish coast and sea center
Projektperiod	2017-08 – 2019-04
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Naturvärden och grön och blå tillväxt

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	1 093 641
Offentligt stöd från LAG	455 663
Offentlig resurs från Ystads kommun	82 996
Total finansiering	1 632 300

INDIKATORER (vid mätning 2018-10-01)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>		
Antal tillgänglighetsprojekt	1	1
Antal aktiviteter som syftar till att öka kunskap om naturen	15	18
Antal samarbeten med universitet/högskolor	2	1
Antal arrangerade utbildningar	120	115
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	2400	2007
Antal nyskapande arbetstillfällen	1	1

Datum för uppföljning: 2018-10-01

Vi kan redan se flera positiva effekter av leaderprojektet. Med ett ekonomiskt stöd ges möjlighet för någon att sätta sig in i frågorna och arbeta med långsiktiga lösningar. Det understödjer dessutom de ideella föreningarna att samarbeta med varandra och underlättar för dem att genomföra kvalitativa aktiviteter när det är finns en projektledare som arbetar med det organisatoriska och administrativa.

ÖSTERLENS SKÖNA VATTENDRAG

Enligt EU:s vattendirektiv måste alla vattendrag nå god status senast 2027, syftet med detta projekt är därför att förbättra och förstärka arbetet kring vattenfrågor i sydöstra Skåne.

Detta samarbetsprojekt, med aktörer från såväl vattenråd och naturskyddsföreningar som fiskevårdsföreningar och kommuner, kommer att genomföra aktiviteter för att främja den biologiska mångfalden men också rekreationsintressen i och vid vattenmiljöerna i området.

Projektledarens tjänst är finansierad med stöd från leader (50 %) och representanter från samtliga kommuner är engagerade i projektet.

Projektledaren träffar engagerade föreningar som erbjuder stöd och hjälp med sitt aktivitetsutbud. De blir också tipsade om varandra och om det material och den expertis som redan finns i området. Många föreningar har redan inlett fruktsamma samarbeten.

Närliggande naturskolor har fått information om projektets möjligheter och samarbeten med Högskolan i Kristianstad, Lunds universitet och Sveriges Lantbruksuniversitet är inledda.

Tre av sexton informationsträffar är genomförda och har besökts av 124 personer. En vattenverkstad för barn genomfördes under höstlovet 2018 på Tomelilla bibliotek och lockade 55 barn mellan 6-12 år samt 19 vuxna.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2017-206
Projektagare	Tomelilla kommun
Samarbetspartners	Österlens vattenråd, Vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tygeån, Österlens naturskyddsförening, Naturskyddsföreningen i Tomelilla, Ystads naturskyddsförening, Naturskyddsförening Kristianstad Bromölla, Färs naturskyddsförening, Ystadortens fiskevårds- och sportfiskeförening, Kabusa och Skönadals fiskevårdsförening, LRF, Lunds universitet, Högskolan Kristianstad, SLU samt kommunerna Simrishamn, Sjöbo, Tomelilla, Ystad, Hörby och Kristianstad.
Projektperiod	2018-03 – 2020-08
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Naturvärden och grön och blå tillväxt

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	1 006 320
Offentligt stöd från LAG	495 650
Total finansiering	1 501 970

INDIKATORER (vid mätning 2018-11-16)

	Förväntat målvärde	Uppnått målvärde
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>		
Antal miljöprojekt	1	1
Antal insatser som gynnar biologisk mångfald	2	0
Antal samarbeten med universitet/högskolor	2	2
Antal aktiviteter som syftar till att öka kunskap om naturen	6	1
Antal arrangerade utbildningar	16	3
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	160	124

Datum för uppföljning: 2018-11-16

Representanter från byråden är mycket positiva till att kommunerna genom projektet tagit itu med frågan invasiva arter på allvar, något som efterfrågats under en längre tid.

FÖRSTUDIE: SAMVERKAN MOT INVASIVA ARTER

Syftet med projektet, som är en förstudie, är att skapa förutsättningar för att kunna bedriva ett kraftfullt, effektivt och målinriktat arbete mot invasiva främmande arter i samverkan mellan kommunerna i sydöstra Skåne. Förstudien ska resultera i ett strategiförslag med en prioriteringslista över arter för konkreta gemensamma åtgärder samt en beskrivning av ansvarsfördelning och samverkansformer.

Projektet har ägnat mycket tid åt kunskapsuppbyggnad kring problematiken med invasiva arter. Användbara kontakter har knutits med ekologer och forskare och information kring hur man arbetar med frågan i Sverige, Europa och världen har samlats in. En sammanfattning av fynd av invasiva arter i projektkommunernas naturreservat har färdigställts.

Projektgruppen som består av projektledare, kommunekologer och/eller hållbarhetsstrateger från samtliga projektkommunerna träffas regelbundet, men har även haft möten med bland andra sakkunniga från Sveriges lantbruksuniversitet, Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen samt LRF. Man har också besökt en rad markägare och lantbrukare.

Projektet ingår som referens och "bollplank" för Naturvårdsverkets framtagande av ett s.k handläggarstöd, ett digitalt verktyg som ska samla fynd, bekämpningsinsatser och information om invasiva arter på en och samma plats.

I början av 2019 genomförs fem informationsmöten i Kivik, Köpingebro, Smedstorp, Blentarp och Vollsjo i samarbete med respektive byalag. Syftet med dessa möten är att nå ut till allmänhet och markägare, skapa medvetenhet och ett ökat intresse, svara på frågor samt få ett grepp om vilka arter som bör prioriteras i det fortsatta samverkansarbetet. Vidare börjar arbetet på allvar med att sammanställa den strategi för kommunsamverkan som ska presenteras i slutet på projektet.

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2018-822
Projektägare	Ystads kommun
Samarbetspartners	Sjöbo, Tomelilla och Simrishamns kommuner, Länsstyrelsen Skåne, Naturvårdsverket, SLU, Lunds botaniska förening, Sysav, LRF, Högestad & Christinehof Förvaltnings AB samt lokala byalag, vattenråd och naturskyddsföreningar
Projektperiod	2018-09 – 2019-06
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Naturvärden och grön och blå tillväxt

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	260 444
Offentligt stöd från LAG	128 278
Total finansiering	388 722

INDIKATORER

	Förväntat målvärde
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>	
Antal miljöprojekt	1
Antal insatser som gynnar biologisk mångfald	1
Antal samarbeten med universitet/högskolor	1
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	120

Datum för uppföljning: 2019-01-21

Vi ser ett oerhört engagemang för bygden, för frågorna runt Arkelstorpsviken och för vårt projekt.

EN VIK I SJÖRIKET SKÅNE

Besökare och boende vid Arkelstorpsviken, den norra delen av Oppmannasjön, har under årens lopp upplevt att viken växer igen och blir grundare på grund av ansamlad sediment. På den 80 hektar stora ytan är vattendjupet endast 0,5 – 1 meter, medan sedimentdjupet är uppmätt till 7 meter, vilket begränsar möjligheterna till att använda området till rekreation. Om ingenting görs finns det en risk att viken och delar av Oppmannasjön växer igen.

Miljöövervakningen visar att det vatten som kommer från viken är kraftigt övergödd, men det är oklart var näringsämnena kommer ifrån. Projektet går därför ut på att ta fram en åtgärdsplan för en hållbar och tillgänglig Arkelstorpsvik med kunskap om bland annat näringsämnenas ursprung, sedimentets innehåll och ålder och omfattningen av bäckarnas tillförsel av näringsämnena samt dess innehåll.

På sikt ska projektet leda till konkreta förslag på förbättrad vattenstatus i Arkelstorpsviken, mindre näringsläckage från viken till Hanöbukten och bättre möjligheter för friluftsliv i viken.

Projektet har genomfört en rad informationsmöten och workshops, som bevisligen engagerar. På de informationsmöten som hitintills arrangerats har det dykt upp dubbelt så många deltagare än vad det budgeterats för. Många har också anmält sig till att ingå i de ideella arbetsgrupper som så småningom bland annat ska ta provtagningar i viken.

Framöver ska resultaten projektets workshops värderas och prioriteras och deltagarna ska tillsammans bestämma vilka idéer kring viken som är möjliga att genomföra. Vidare kommer projektet att bjuda in till provtagningar på tillflödena, utbildningar och rundvandringar. Därutöver ska övriga temaaktiviteter och studiebesök planeras in.

Projektet har även fått en hel del uppmärksamhet i media och har en egen Facebook-sida där de löpande kommunicerar med intresserade Arkelstorpsbor och andra.

PROJEKTFAKTA	
Journalnummer	2018-832
Projektägare	Oppmanna Vånga Bygderåd
Samarbetspartners	Skräbeåns vattenkommitté, Bromölla kommun, Kristianstad kommun och Högskolan i Kristianstad samt lokala markägare, lant- och skogsbrukare, företagare och föreningar
Projektperiod	2018-10 – 2020-04
Fond	Havs- och fiskerifonden
Insatsområde	Naturvärden och grön och blå tillväxt
BUDGET (kr)	
Projektstöd från EU-fond	1 472 941
Offentligt stöd från LAG	725 479
Total finansiering	2 198 420
INDIKATORER	
	Förväntat målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>	
Antal nya produkter och tjänster	2
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	200
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>	
Antal miljöprojekt	1
Antal nya produkter och tjänster	2

Datum för uppföljning: 2018-12-10

Ett biosfärområde kan bli en plattform för att utveckla och främja verksamheter med tydlig hållbarhetsprofil som innefattar ett brett spektrum inom t ex besöksnäring, hästnäring och livsmedelsproduktion.

GRÄSROTSUTVECKLING AV BIOSFÄREN VOMBSJÖSÄNKAN

Detta samverkansprojekts främsta syfte är att stötta tillblivelsen av ett framtida biosfärområde i Vombsjösänkan genom att bygga vidare på det arbete som gjorts i en förstudie. Det finns ett behov av att synliggöra områdets sociala, kulturella och ekonomiska värden, utöver områdets naturvärden, som varit förstudiens fokus.

Projektet ska utforska vad som är Vombsjösänkans gemensamma identitet och vad som skulle kunna ge sammanhang och knyta ihop dess olika områden och byar. Genom att skapa en gemensam "biosfäranda" och identitet i området stärks de lokala aktörerna och invånarna.

Syftet med att jobba utifrån gräsrotperspektivet och med lokala ambassadörer som kan driva processen i den lokala kontexten, är att det leder till en bättre och mer långsiktig förankring av arbetet på platsen. Genom korsbefruktnings mellan bygder i området och mellan olika sektorer skapas gemensamma referensramar och förståelse för varandras perspektiv och drivkrafter.

Nedan anges några exempel på vilken typ av aktiviteter som kommer att genomföras under projektet:

- Kartläggning av befintliga resurser samt en intressentanalys av hållbarhetsarbetet i området
- Gräsrotsmobilisering – naturvägledning och kultur-
arvspedagogik genom gräsrotsturer
- Kunskapsseminarier om vad ett biosfärområde innebär, dess naturvärden, de globala hållbarhetsmålen och de fyra dimensionerna av hållbar utveckling
- Studieresor till biosfärområdet Kristianstad Vattenrike och Blekinge Arkipelag, samt till danska Samsö som har ställt om hela ön till fossilfri energianvändning genom en framgångsrik mobiliseringsprocess
- Gräsrotsutveckling – vidareutveckling av idéer samt stöd till lokala aktörer för att kunna söka projektmedel till att realisera dessa

PROJEKTFAKTA

Journalnummer	2018-1773
Projektägare	Coompanion Skåne
Samarbetspartners	Leader Lundaland, Sjöbo, Eslöv och Lunds kommun, Länsstyrelsen Skåne, Region Skåne, Hela Sverige Ska Leva, Naturskyddsföreningen Skåne, Centrum för publikt entreprenörskap samt lokala företag, byalag och andra föreningar
Projektperiod	2019-01 – 2021-12
Fond	Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling
Insatsområde	Naturvärden och grön och blå tillväxt

BUDGET (kr)

Projektstöd från EU-fond	1 338 702
Offentligt stöd från LAG	659 360
Total finansiering	1 998 062

INDIKATORER

	Förväntat målvärde
<i>Insatsområde 1: Närproducerat och nya lokala marknader</i>	
Antal samarbeten	5
Antal insatser som syftar till att bevara hotad kompetens i området	3
<i>Insatsområde 2: Kommunikation och tillgänglighet</i>	
Antal aktörer som provat nya finansieringsmöjligheter	3
Antal aktiviteter som gynnar inkludering av unga och nya svenskar	3
Antal unga deltagare i projekt	20
Antal nyskapade arbetstillfällen (årsarbetskrafter)	2
Antal organisationer som får stöd	1
<i>Insatsområde 3: Naturvärden och grön och blå tillväxt</i>	
Antal insatser som gynnar biologisk mångfald	2
Antal insatser med fokus på kretsloppstänkande	5
Antal tillgänglighetsprojekt	1
Antal aktiviteter som syftar till att öka kunskap om naturen	10
Antal samarbeten med universitet/högskolor	2
Antal arrangerade utbildningar	2
Antal deltagare som genomfört kompetenshöjande åtgärder	25

Detta projekt har ännu inte haft någon uppföljning.

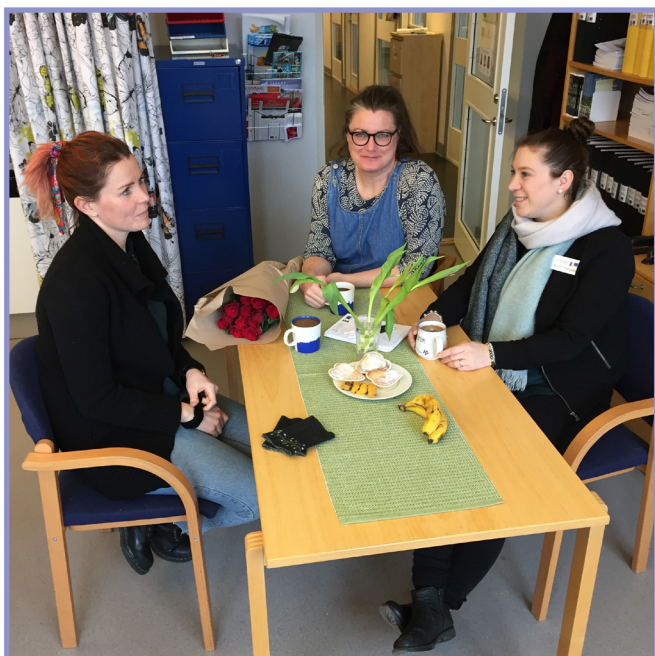
Slutord

Det finns fortfarande möjligheter kvar att utveckla vårt område med finansiering från LEADER Sydöstra Skåne.

Vi har lite mer än 10 miljoner kvar och vår styrelse, LAG, har möjlighet att bevilja projekt fram till oktober 2020. Projekten kan då ha aktiviteter och slutredovisa ända fram till 2022.

För att uppfylla samtliga mål i den lokala utvecklingsstrategin söker vi främst projekt som riktar sig till unga, som skapar eller utvecklar befintliga kultur- och fritidsaktiviteter, som bidrar till nya finansieringslösningar eller projekt inom digital infrastruktur och förnybar energi samt projekt som skapar nya arbetstillfällen.

Välkommen att kontakta leaderkontoret för mer information och hjälp med att söka stöd.

Lokalt ledd utveckling

LEADER
SYDÖSTRA SKÅNE

LEADER Sydöstra Skåne
802496-4218

Tobaksgatan 11
271 41 Ystad

info@leadersydostraskane.se
www.leadersydostraskane.se

Facebook: @leadersydostraskane

Instagram: @leadersydostra

LinkedIn: LEADER Sydöstra Skåne

